

"O SÖZƏCƏN..."

Fikirlərimi özünə çəkən kitab barəsində isti-isti dediyim söz

ŞAHNAZ ŞAHİN (Şahnaz Feyzulla qızı Babayeva), şair-publisist, AYB və AJB nüvüzü, dörd kitab müəllifidir. "O SÖZƏCƏN..." şairin sayca beşinci kitabıdır. Kitaba şairin son illərə qələmə aldığı iki poema və seirləri daxil edilmişdir.

Adətən mənə təqdim olunan kitabları önce yazı stolumun üstündə saxlayıram. Və yazı stolumun üzərində qalan o kitabla hər gün "göz-gözə" gəlirik. Bir-birimizə kənardan nəzər yetirib sanki tanışlığa bir bəhanə, bir səbəb axtarıraq. Və bu qarşılıqlı müşahidələr o vaxtadək davam edir ki, onda ürəyin, ağlin hökmüylə əl kitaba tərəf uzanır, kitab da, təbi ki, ələ tərəf gelir. Bax, onda hiss edirəm ki, bu kitab məni özünə tərəf çəkdi. Deməli, bu-nu oxumaq lazımdır. Onunla həmsöhbət olmaq, onu doğma, ən əziz müsafir kimi yuxarı başa keçirmək gərəkdi. Amma...

Burda bir "əmma" var. Bu da ondan ibarətdir ki, hərdən yanlışlıq da olur. Nəcə deyərlər, bu anlaşma ələ ilk cümlədən, ilk misradan pozulur. Yeni aldadıcı görüntüsü sabun köpüyü kimi tezcə əriyib gedir. Bax, belə bir adətələ yanaşırıram kitablara. Doğrudur, özümün iç dünyamın müəllifləri var, ruh doğmalarım var. Onların kitabıyla az qala o kitabdakı misralar, cümlələr dünyaya gelən andan təməsim olub. Ona görə də həmin o yazı masamın üstündəki gözləmə müddəti ruhumun müəlliflərinə aid deyil. Bunu sözgəlişi yazıram və indi başlayıram nə vaxtdan, yəni yanvar ayının 23-dən məni gözləyən kitabla səhbətə. Kitabın bir qəribə adı var:

- O SÖZƏCƏN...

Mən də elə sözən başlayıb yol gedirəm o sözəcən. Elə getdiyim yol boyu da öyrənmək isteyirəm görüm mən kiməm, nəciyəm və ümumiyyətlə, bu kimliyi necə əldə etmişəm. Sual qəliz olsa da, əlimdəki kitabda onun, yəni sualın ipucunu oxuyuram.

Bəlkə bilirsınız hardadı... bəlkə,
O qoyub gəldiyim yerdədi bəlkə.
Şahnaz gizləndiyi sirdədi bəlkə?..
Yaman nigaranam onun sarıdan...

Həqiqətən mən də nigaranam. Həm qovuldugum yerlərdən, həm də Şahnaz Şahinin dediyi gizlənən sırların yozumundan. Birinciye təkbaşına qayıdım ancaq ruh vasitəsilə ola biler. İkinciye isə yenə kitabın müəllifinin özü hardasa körpü sala biler. Və mən də o körpüyə üz tutmaq üçün sənə deməyə məcburam.

**Burax, burax əlimi
icazə ver qoy gedim.
Bir də qovuşacaqmı,
Yollar...
haradan bilim.**

Bax, sən əlini buraxsan, mən o körpüyə çıxıb keçib getdiyim anda görəcəm ki, bir az tələsmişəm. Əlini əlimdən üzmkədə namərdiliyə yol vermişəm. Axi, o əlsiz mənim əlim təkcə havada qalmır, həm də havasız

qalır. Və mən etiraf etməyə məcbur oluram və deyirəm...

**Əlim çatmadı sənə,
Qaldıq hərəmiz dünyanın
bir üzündə
Sən günəş zərrəsində
Mən külək səsində**

**... Gözlərimi yumub
Gözlərində öpmüşdüm,
yadındamı?
Bax, dodaqlarım hələ də
duz dadır.**

Vərəqləri çevirirəm. Vərəqləri çevirdikcə hələ də etdiyim etirafdan qurtula bilmirəm. Elə bil ki, o etiraf hələ hər şey deyil. Onun hər şey olması üçün yenidən doğulmaq, yenidən bu sevgini yaşamaq, yenidən əlini ələrlimlə sinəmə sıxmaq gərəkdi mənə. Bəlkə onda etirafın təsir gücü özünü göstərə bildi. Yoxsa...

**Keçdiyim dağ başı, sıldırıım qaya
Ağac kölgəsində əks olacağam.
Təkrar gələcəyəm mən yer üzünə,
Şahnaz, sənin üçün doğulacağam.**

- demək haqqını qazanmış olacam. Axi, hər müəllifin öz etirafi olduğu kimi, hər oxucunun da öz etirafi var.

Bax, bu nöqtədə mən oxucu kimi etirafi-

mı edirəm. Və əminliklə deyirəm ki, hər şəyi yenidən başlamaq, əllərinə, ürəyinə sahib olmaq, sinənə sığınmaq üçün yenidən doğulmaq lazımdır. Bu doğuluş bir az da əvvəl olunmaq deməkdir sevgilərin, sevənlərin önündə.

"O sözəcən" şeirlər kitabı vərəqlənib sehifələri çevrildikcə mənim söz yaddaşım özü-özündə təzələnir, cilalanır. Və mən açıq şəkildə hiss edirəm ki, bu dünyada, daha doğrusu, söz dünyasında nə az, nə çox, üst-üstə 45 ilə yaxın sərf etdiyim ömrümün müəyyən bir anlamı var.

Cünki bu ömür sözən baş-başa qalıbdı. Ona görə də fikirlər üst-üstə düşür, duyğular, hissələr təzələnir və mənə elə gəlir ki, bu misraların müəllifi həm də mənəm. Cünki...

**... Mən,
səni sən
sevdiyim qədər sevdim...
... özün söyləmişdin
sevgi də artıq
olanda ziyandı...
dərd elemədim...
hamı bir deyil axı...
bunun dəlisi var...
dolusu var...
yalanı var,
doğrusu...
lap oğrusu var...
... Nə yaxşı**

**sən sevdiyin qədər
sevdim səni...
... nə az, nə çox...**

Bax, bir hissəsinə təqdim etdiyim bu şeirde mənə elə gəlir ki, sözün səpələnməsi fikri tam ifadə olunmasına xidmət edib. Və müəllif də həzin bir piçiltıyla mənim səni nə qədər sevdiyimi yox, sənin özün-özünü nə qədər sevdiyini mənə sevgi etalonu etdiyini qələmə alıbdi. İlk baxışda bu, bir az qəribə görünə bilər. Amma sözün qatlarına varanda aydın olur ki, Şahnaz Şahin sözə oynamayıb, əylənməyib. Duyğuları, hissələri o oynaq sözələrin ahəngində ürəyə, ağla həpə biləcək şəkilde ifadə edib.

Mən bir az da sadə şəkildə demək istəyirəm ki, artıq bu şeirde sevginin təzə bir formada ifadəsi üzə çıxıb. Bu tapıntı da Şahnaz Şahinə məxsusdur.

Açığını deyim ki, imzasını öncədən tanıdığını şairənin sözə, duyğularla bu qədər rahat əylənməsi məni çox sevindirdi. On görə də kitabın demək olar ki, hər bir vərəqində yeni bir ifadə formasının, yeni bir deyim tərzinin şahidi olmaq mənə bir oxucu kimi xoş oldu. Və darixmağa getməkdən tutmuş, sənin kimi üzüməyə qədər hər şey oxucu ovqatında bir şimşək kimi çaxdı. Elə həmin o xoş auranın da içərisində düşünüdüm ki, yenice işıq üzü görmüş bu kitabdan müvəqqəti də olsa ayrılmak məqamı da var və o vaxt da gelib çatır. Elə bu qənaətin özünü də mənə Şahnaz Şahin piçildədi. Dedi ki:

**... Ayrılığın da vaxtı var
amma...
Həmişə vaxtsız olur
ayrılıqlar...
Atalı-analisi...
Sevdiyi, sevmədiyi kəsi...
Yetimi, kimsəsizi olur
eynən adamların özü kimi
Ayrılıq ən əvvəl
Fikirdə doğulur.
Böyükür...**

Bax, mən də ilk təəssüratımdan beləcə özümü toparlayıb ayrılmam gedəcəyim "O sözəcən" olan yerə məni aparan kitabdan. Müəllife isə demək isteyirəm ki, "uğurlar olsun sizə, O Sözəcən!"